

HUDEBNÍ ROZHLEDY 08

2015 / ročník 68 / cena 50 Kč

marek štílec

TANEC PRAHA 2015

BUDAPEŠŤSKÁ OPERA A FAUST 225

WENZEL WILHELM WÜRFEL

večer k poctě a výročí Jana Kubelíka

Praha, Rudolfinum

Julius Hůlek

V pořadí poslední koncert Českého spolku pro komorní hudbu (16. 6., Sukova síň) v sezóně 2014/2015 byl vlastně poctou fenomenálnímu českému houslovému virtuosovi Janu Kubelíkovi. Připomenul 135 let od jeho narození a 75 let od úmrtí a stalo se tak zásluhou houslisty **Miroslava Vilímce**, donedávna dlouholetého koncertního mistra České filharmonie, mj. precizního, zasvěceného a přesvědčivého interpreta právě Kubelíkova tvůrčího odkazu. U klavíru se na celém programu rovnocenně podílel **Vladislav Vilímcem**. Koncert měl dramaturgicky ovšem širší záběr, pamatoval i na starší českou hudbu a skladby domácích Kubelíkových vrstevníků.

Úvodem zazněla třívětá *Sonáta A dur pro housle a klavír* známého klasicistního autora 18. století *Františka Bendy*. Interpret volil dynamicky průbojnější výrazový profil, v rámci průběhu vět samozřejmě úměrně modifikovaný, nálada svěžího odhodlání však převažovala. V první ze *Tří skladeb, op. 3 Vítězslava Nováka* rezolutní nasazení pokračovalo, druhá zaujala zřetelně čitelným vyhráním rychlých pasáží a závěrečná *Dumka* potvrdila porozumivé souznění houslí s klavírem, včetně expresivního zlomu vystrídaného zklidněným vyvrcholením celku. Vydařená rozeklanost expresivních virtuózních pasáží s vyrovnanou tónovou kvalitou po celém rozsahu nástroje a vřelostí otevřela *Čtyři skladby pro housle a klavír, op. 17 Josefa Suka*, aby ve druhé skladbě vygradovaný temperament opět poukázal na dynamicky vyváženou souhru s klavírem, zatímco ve třetí se uplatnila výrazově vypjatá kantabilita. Zvláštní pozornost vzbudila čtvrtá skladba bravurními běhy po prudkém vpádu klavíru, jehož robustní podíl ani v nejmenším nezastínil koncertantní efekt houslových pasáží.

Po přestávce M. Vilímcem úvodním slovem a zvláště bezprostředně následující interpretační kreací připomenul význam *Jana Kubelíka-skladatele*, i v tomto oboru zdatné a kreativní

osobnosti. V podobě autorsky původního klavírního výtahu byl uveden jeho *Koncert č. 4 B dur pro housle a orchestr*. Skladba vznikala v letech 1920 až 1922, prvotně inspirována úmrtím synka a takto do značné míry poznamenána náladovou tragikou. Koncert je pozoruhodný právě i z kompozičního hlediska, což bylo mj. zřejmé z bohaté propracovaného a náročného klavírního partu, mimochodem adekvátně citěného a ztvárněného. Tuto dispozici, zřejmě motivovanou zmíněnou obsahovou tragikou díla, bylo možno sledovat v průběhu celé první věty a byla vskutku bravurně zvládnuta. V partu houslí zaujala vypjatá melodika ve všech polohách nástroje včetně těch nejvyšše položených, v dvojhmatech i chromatických bězích a v doslovné smršti škál, a to i při plném klavírním forte. Psychickou rozervanost nádherně rezonovala kóda. M. Vilímcem hrál nesmírně náročný Kubelíkův koncert z paměti a zřejmě i proto se mohl náležitě věnovat interpretačnímu prožitku jeho obsahové stránky zvláště ve druhé větě, kde po tesklivém úvodu dobře zdůraznil naléhavost sdělení a s neutuchající vervou suverénně opsal velký oblouk – až k vášnivosti. Uhrančivá melodika na začátku třetí věty předznamenala ještě větší míru výrazové exponovanosti, interpretačně maximálně koncentrované a obdařené vyrovnaností techniky i výrazu.

Bylo až k nevíře, s jakou lehkostí a bezchybnou vybroušeností po tak vyčerpávajícím výkonu M. Vilímce podal doslova dech beroucí virtuózní tok proslulého *Mota perpetua, op. 11 Niccola Paganiniho*. Tentokrát ovšem s účastí klavírního partu vypracovaného J. Kubelíkem a dodejme, že v duchu stylově modernější sazby zejména po harmonické stránce. To byla efektní, avšak planého „efektaření“ zcela prostá tečka zdobící celkově vysoce hodnotné a jedinečně osobité výkony obou bratří Vilímců ve službách vysokého umění. ■

nestárnoucí milan jíra

Praha, Konzervatoř J. Deyla

Jan Petránek

V Čechách, kde se nic neutají, nemohlo uniknout hudbami lovným uším Pražanů i jiným bytostem (*Urbi et Cosmos*), že skladatel a klavírista **Milan Jíra** vzpomíná (15. 6.) se svými přáteli na to, jak právě před půl stoletím slavil své třicáté narozeniny. Nyní se Jírovi přátelé, schopní povznesení nad plynoucím časem, proto rádi sešli kolem Milana v půvabném hudebním salonku Konzervatoře Jana Deyla. Na gratulačním koncertě v polovině června 2015 A.D. bylo milo i veselo.

Oslavenec musel zasednout k černobílým klávesám, aby po děkoval za přízeň publika, pro které vybral jak své přemýšlivé skladby (přestaňme takovým opusům říkat, že jsou „vážné“) tak šansony. *Pět madrigalů na texty Christiana Morgensterna* s chutí prozpěvovali čtyři členové **Pražských pěvců**, vedených mistrem **Stanislavem Mistrem**. Publikum potěšila taky *Sonatina pro flétnu a klavír (Duo Da Capo s líbeznou flétnou Kateřiny Macourkové Hlaváčové a s Michalem Macourkem u klavíru)*.

Profesor Jíra se skoro nepozorovatelně, neboť toliko skromně dmul pýchou jako autor provedených děl. Stejně spokojen (jakož i publikum) byl, když souzněly hlasy **Bronislavy Tomanové a Karla Jakubů** s tóny violoncella **Martina Sedláka** a s klavírem, u něhož byl zase **Milan Jíra**. Zaskvěli s textem *Komenského „Naše pout“*, kterou Jíra hudebně proměnil na *dvojzpěv pro soprán, baryton, violoncello a klavír* Jan Amos musel být taky spokojen. Přišla řada i na šansony které se šarmem sobě vlastním zapěl **Filip Sychra**. Byl to jen malý výběr z velkého repertoáru skupiny „Šanson – věc veřejná“, která existuje (při dlouholetém proklouzávání mez prsty estébáků) už od roku 1969. Těch šansonů má nejméně

Miroslav (vlevo) a Vladislav Vilímcovi

